

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZ. SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP

Egész évre 8 korona
Félévre 4 "
Negyedévre 2 "
Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő:

SZILASSY ZOLTÁN

a Gazdasági Egyesületek Orsz. Szövetségének ügyv.-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

IX. ker., Üllői-ut 25. sz. (Köztelék).

Petőfi-ünnepély Sopronban.

Sopron város közönsége, díszes emléktáblával látta el azt a házat, amely valamikor kaszárnya volt s amelyben a nemzet halhatatlan szabadságdalosa *Petőfi* Sándor 1839—1840-ben Sopronban a Gollner báró nevét viselő gyalogezredben szolgált.

Az emléktáblát Lukácsy Lajos szobrász tervezte és készítette s március 15-én leplezik le nagy ünnepséggel, a melyen a Petőfi - Társaságot Ferenczy Zoltán és Lampérth G. képviselik. Az ünnep délelőtt tizenegy órakor lesz az állami polgári iskola előtt.

Az ünnepi beszédet Töpler polgármester mondja.

A soproni dalosegyesületek énekelnek, majd a hatóságok, testületek, egyesületek képviselői koszorút helyeznek el az emléktáblán. Délben a Petőfi-társaság tagjai tiszteletére társasbéd lesz. Este az Irodalmi és Művelődési Kör rendez ünnepet. Ott az ünnepi szónok Csizmazia Endre dr. országgyűlési képviselő lesz. Petőfiről Ferenczy Zoltán tart fölolvasást.

Petőfi Sándor soproni katonáskodása alatt kötött szorosabb barátságot Jókaival, Degrével és másokkal. A soproni diákok között töltötte minden szabad idejét; mert a soproni liceumi növendékek, a már országszerte elismert költőt meleg rokonszenvvel fogadták. A soproni egykori kaszárnya falait, faközpögyénét teleírta Petőfi versekkel, melyek közül föllemünk néhányat a Petőfi-kiadásokban is.

Országos jellegű hazafias ünnepély lesz tehát Sopronban, márc. 15-én.

Az emléktáblán, melyet jeles szobrász-művésznünk, Lukácsy Lajos készített, a halhatatlan szabadságdal-

os Petőfi Sándor mellképe van, egykoru festmények és metszetek alapján készült. A képen a költő jobb karját mellére emelve kardját kezében tartja.

Sopron város közönségét csak az ország népének teljes elismerése ítélheti meg hazafias törekvéseért. Bár minden város követné a soproniak példáját, hogy így Petőfi Sándornak minél több örök emlékezete legyen.

Jobb és megbízhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk mint a minőket 32 év óta

MAUTHNER ÖDÖN cs. és kir. udv. szállító magkereskedésében
BUDAPESTEN, VII., Rottenbiller-utca 33. sz.
IV., Kossuth Lajos-utca 4. sz. kaphat. — Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

tudjátok állani a megpróbáltatások legnehezebbikének, a csalódásoknak megpróbáltatását, mert a csalódás mindig csak az időpontra vonatkozik. De most, hogy az események fejlődése, most, hogy egy még be nem fejezett, de csak időnként szünetelő nagy nemzeti küzdelemnek ébresztő hatása a mi tekintetünket ezen szempontokra irányította, most rosszhiszeműleg cselekednénk, ha megszegnők magyar testvéreink iránti kötelességünket. Az ifjuságnak lehet mindenféle hibája, amely az ő korának tapasztalatlanságából ered, de a rosszhiszeműség az olyan valami, amely a fiatalság meleg és becsületes szívével ellentétben áll. A rosszhiszeműség terjedésének szelleme ellen vettétek fel ti a küzdelmet, segítsen ebben titeket az úristen. Mi öregek veletek leszünk, támogatunk és épp olyan meleg szívre fogtok találni öszülő fejeink alatt, mint aminő a ti szőke és fekete fürtös fejeitek alatt dobog. Az Isten áldjon meg benneteket fiatal barátaim.

Az ország dolga.

Néhány napi szünetet tartott az ország törvényhozó testülete, úgyhogy csak e hét elején fogott újra munkába. Nem ugyan azért pihentek a hon atyái, minthogyha nem lett volna dolguk, hanem mert a kormány az osztrákokkal való gazdasági közösség ügyét kívánta dülőre juttatni. Főlöszleges is mondani, hogy siker nélkül jártak Bécsben a magyar miniszterek. Az gondoljuk, hogy mindaddig nem jut dülőre ez a kérdés sem, amíg a magyar nép küldöttjeivel félvállról beszélnek odaát a szomszédban. A kiegyezési tárgyalásoknál a magyar miniszterek elmentek a legszélső határig. Sajnos, eredmény nélkül való volt a mostani lépésük is. Előre látható, hogy az országgyűlésen nagy vitát fog előidézni a kiegyezés kérdése.

A héten a balatoni vasút építéséről szóló törvényjavaslatot tárgyalta a képviselőház.

A számszék szervezetének módosításáról szóló törvényjavaslat megszavazása után a balatonvidéki vasút építésére vonatkozó tervezet tárgyalása következett. Ezt a fővonalat, amely eddig teljesen el volt hanyagolva, most az állam az összes érdekeltek igaz örömeire maga gondozásába vette s helyreállítja a közvetlen, legrövidebb összeköttetést a fővárosban és a Balaton veszprém-zalai környéke között. Az új vasút érinti Fejérmegyét, de nem fut be Székesfehérvárra is. Az ország dunántúli részeinek gazdasági föllendülését várhatják ha az új vasutat megépítik.

Általában véve a mai politikai helyzet megnyugtató s ha csak föl nem kavarja valami közbejövő esemény, kilátás van a Ház törvényalkotó munkásságára.

Ez kell a népnek!

A szociálisták ujságjának március 5-iki száma dicsekedik el a következő történetkével:

A Földmunkások Országos Szövetségének szatmári titkára: Varga Ferenc elvtárs úr kiküldetett Érendrére „megvizsgálni” a munkásnép panaszát. A vizsgálati eljárás közben mintegy 25 munkás gyűlt össze az igazságot szolgáló jeles népvezér körül s az így összegyűlt társaság lelkes és zajos értekezletet rögtönzött. Nem tudván a csendőrség méltányolni azon gyűjtőhatású beszédeket, melyek kétségtelenül a közrend és a béke megerősítését célozták, az engedély nélkül népgyűlésező országbíró a nagykárolyi szolgabíró elé állították. Most következik a dolog komolyabbik fele.

Mikor a nagykárolyi munkások megtudták, hogy Vargát ide kísérték, rögtön kiadták a jelszót:

„Le a szerszámmal!”

Kilenc óraker megjelent egy küldöttség Sternberg Ottó és Lasztóczy elvtársak vezetésével és felszólították a szolgabíró, hogy Varga Ferencet azonnal bocsássa szabadon.

Míg a szolgabíró a kihallgatást folytatta, addig küldöttségek mentek egymásután az alispánhoz, ki végül kijelentette, hogy bármilyen lesz az ítélet, föllebbezze meg az illető.

Végre meghozta a szolgabíró az ítéletet. Vargát rögtön határozatolásra és négy napi elzárásra ítélte el.

Varga természetesen az ítéletet megfellebbezte és a jegyzőkönyvet nem írta alá.

A nagykárolyi munkásság rögtön talpon volt. Nem dolgoztak a nyomdászok, szabók, cipészek, famunkások, földmunkások és más szakma munkásai, úgy, hogy délután 3 óraker óriási tömeg tüntetett.

A munkásság erélyes fellépésének meg volt a hatása. Délután soron kívül megkapta az alispán a fellebbezett ítéletet és rögtön hozzáfogtak a tárgyaláshoz. A munkások küldöttsége pedig állandóan ott állott, hogy az ítéletet rögtön tudomására adhassa a tömegnek. Délután egynegyed 6 óraker rohan a hatalmas tömeg a városházára tudomásul adni, hogy győzött az általános sztrájk és a szolgabírónak egész ítéletét megsemmisítette az alispán.

A tömeg begyűlt a városház udvarára, Sternberg és Lasztóczy elvtársak tudatták a sztrájkolók nevében a győzelmet Vargával. Varga elvtárs buzdító szavakat intézett a sztrájkolókhöz, kik hatalmas éljenzéssel vették tudomásul a fölmentő ítéletet.

Igy olvastuk ezt a szociálisták ujságából. Ha igazán megtörtént a dolog, méltán kérdezhetjük, vajjon csoda-e, hogyha a magyar közigazgatás tekintélye a nép szemében teljesen aláhanyatlak?

Gazdasági-, főzelék- és virágmag

beszerezhető a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél

Budapest, V., Alkotmány-utca 31. sz.

➡ Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldünk. ➡

• SZÖVETKEZETI ÉLET •

Tartsunk össze!

Vikár Béla, a szabóiparosok budapesti hitel- és termelő szövetkezetének nem régiben tartott közgyűlésén szépen vázolta a szövetkezeti összetartás szükséges voltát. Beszédéből, mely elnöki megnyitó volt, a következő részeket hoztuk:

„Krisztus Urunknak kevés híve volt még, a midőn elindult a szeretet vallása számára a világot meghódítani és csak útjában sokasodott meg mérhetetlenül a hívők száma. Úgy vagyunk mi is a szövetkezeti eszmével. — Eleinte kételkedve, lenézve, lekicsinyítve fogadták szak-társaink, később azonban az öntudatos és komolyan gondolkodó kisiparos teljes odaadással csatlakozott hozzánk; míg a másik része csak nehezen tudja felfogni a szövetkezésben rejlő erőt, nehezen tudja felfogni korunk e leghatalmasabb társadalmi intézményét. Nem akarnak saját, jól felfogott érdekükben sem hozzá szimulni az új társadalmi és gazdasági fejlődés megteremtéséhez, hogy tényleges közreműködéssel és jóakarattal segítsék kiépíteni az olyan állam kialakulását, a melyben a kis ember, a nagy munkálkodó tömeg érvényesül. Pedig akárhogy okoskodnak is, a mai beteg társadalom romjain, a termelési eszközök kisajátításával fogjuk megteremteni az ipari, a munkásnép társadalmát. Ma már ott állunk, hogy csak a nagyiparosok, a gyárosok és nagyvállalkozók ellenségei a szövetkezetnek, mert ennek hatalmas fellendülésétől, hódításaitól félnek, hogy a szövetkezés által az eddig jogtalanul és igazságtalanul, a munkabérek lenyomása által összeharácsolt haszon egyrésze a kisiparosoknak jut. E félelem részükről természetes is és ezért akarják a mostani termelési rendszert, — mely a kis embereket teljesen elnyomja, leigazza és nekik kiszolgáltatja — továbbra is fenntartani. Amde a föld mozog, vezéreink, komoly társadalom-politikusaink elhíntették a magot és kisiparosaink kezdik belátni a szövetkezeti eszmében rejlő igazságot s ők is iparkodnak már most maguknak, az emberi méltóságnak megfelelőbb jövőt előkészíteni. Belátják, hogy nagy tőke ellen csak nagy tőkével lehet küzdeni és hogy a hatalomra jutott tőke túlkapásaival szemben — mely a munkát alárendelt jelentőségűvé süllyesztette, s mely a kisembert megfojtással fenyegeti — védekezni kell, s e védekezés leghatalmasabb és egyedüli eszköze: „a szövetkezés!“

A siker, az eredmény még a jövő titka, erős harcok lesznek még, mert ez az elnyomottak küzdelme a féktelen zsarnokság, a tőke túlkapása ellen. De azért nem csüggedünk, mert jól tudjuk, hogy nagy eredményeket

csak küzdés, munka, áldozatok árán lehet megszerezni és tartós csak az szokott lenni, a mit az ember, az emberiség fáradsággal szerez. De ha összetartunk, egyesült erővel működünk, akkor az eredmény előttem nem kétes, mert a közgazdasági nemzeti szempontok és az igazság a mi részünkön van, mert hazánk nem fejlődhetik és anyagi jóléte addig biztosítva nincs, míg egy erős iparosostályt nem teremtünk: s ezért kell, a kisembereket, ezt a becsületes, munkálkodó népet, az ország gerincét, kik a maguk lábán járni nem tudnak, tömörülés útján szövetkezetekbe csoportosítani. Ez nemcsak emberi, hanem hazafias kötelesség is! Okos szavak és igazak!

Osztrákok és a szövetkezés.

Az Osztrák-Magyar bank legutóbb tartott közgyűlésén indítványt tettek a szövetkezetek igényeinek előzékeny figyelembevételére végett. A bank elnöke a felvetett indítványra nézve természetesen az mondja, hogy tessék szervezni a szövetkezeteket központilag, akkor szóba áll, — azt azonban ne kívánják tőle, hogy a központi szervezet nélkül álló vidéki hitelszövetkezetekkel álljon már most hitelműveleti viszonyba. Azt azonban előre is kijelenti, hogy a bankvezetőség a legnagyobb jelentőséget tulajdonítja a hitelszövetkezeteknek és egyáltalán a szövetkezeti életnek és kész ennek a hitelszövetkezeti életnek a legmesszebb menő igényeit is kielégíteni az esetre, ha a kellő szervezet kész. Ez különféle módokon létesíthető. Az indítványozóval tart, aki ezt a szervezetet a közreműködésével törvényhozási úton véli legalkalmasabban kivihetőnek. A fődolog a szervezkedés központilag. Kivihetetlennek mondja, hogy az osztrák-magyar bank minden egyes hitelkereső hitelszövetkezeti taggal szóba álljon, keresse az egyes tagnak megbízhatóságát, kutassa vagyoni viszonyait — erre a vezetőség nem hajlandó. Képviselje a központi szervezet az egyes tagok megbízhatóságát. Erre valók az aláírások. Amennyire jó és szükséges ez a képviselő, ép oly elutasítandó volna ez a szerep, melyet például egy csődbe jutott hitelszövetkezeti taggal szemben kellene a bankvezetőségnek lejátszania, ha nem volna meg a Központi Hitelszövetkezet, mely mindig képes fedezetet nyújtani. A váltóleszámítoláznál nem állhatna szóba, csakis a Központi Hitelszövetkezettel, Ezért kell azt szervezni, hogy az egyes hitelszövetkezetek helyett aztán helyt is álljon.

Rátér aztán a mi viszonyainkra s élénken világította meg azt a helyzetet, melyben a hitelszövetkezeti élet Magyarországon az Országos Központi Hitelszövetkezet útján már évek óta rendezve van. Szervezzék bár egy központban vagy pedig tartományi központokkal, az neki mindegy, de ameddig ezek a jelzett irányban szervezve nem lesznek, nem kívánhatják tőle azt, hogy a szövetkezeti hitelviszonyokkal oly mértékben foglal-

MAGYAR GAZDÁK VÁSÁRCSARNOK ELLÁTÓ SZÖVETKEZETE

Budapest (Központi Vásárcsarnok)

Igazgatóság és központi iroda: IX., Imre-utca 4. sz.

Nagy köpinczéi: BUDAFOKON.

ÉRTÉKESIT husféléket, baromfit, vadféléket, tejterméket, tojást, zöldséget, gyümölcsöt, mézet és mindennemű **ÉLELMICZIKKÉT**. Hordóbor-értékesítő osztály. Égetett szeszesitalok értékesítése.

A Magyar Országos Méhészeti Egyesület vezérképviselői.

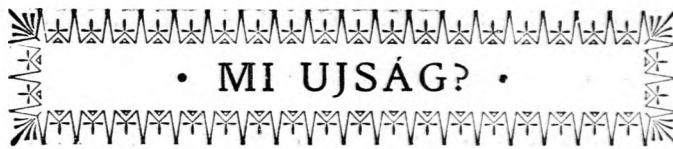
A szövetkezet tagjai kedvezményben részesülnek!

Mindennemű értékesítési ügyben díjtalanul nyújt felvilágosítást.

kozzék, mint azt különben a hitelszövetkezetek megérdemlik. Egyébként kiemelni kívánja azt, hogy a már eddig is nyújtott szövetkezeti hitel nem olyan csekélység, mint azt például a galíciai kiküldött hangoztatta. A galíciai hitelyújtás nagyon is bőséges a többi tartományokéihoz viszonyítva de ez különben lehető is volt, mert ott rendezett hitelszövetkezeti élet van, a többi tartományokban azonban ez nincs meg! Az osztrák-magyar bank nem kevesebb mint 147 millió korona szövetkezeti hitelt nyújtott a múlt évben az Ausztriában levő 140 szövetkezetnek, amiből a Galiciában levő 77 szövetkezet 23·8 millió erejéig részesedett. Ez mégis csak figyelemreméltó és ez még ugyabban fog menni, ha a szervezet más lesz. Erre a szép biztatásra egy megjegyzés tétetett, hogy éppen ezt a célt akarja most szolgálni az alakulandó osztrák központi hitelszövetkezet, vagyis még jobban akar meríteni abból a forgalomból, mely eddig is az osztrák mezőkön vígan tolydogált.

Aratógépszövetkezetet alapítottak Csanádmegye nagybirtokosai és ebbe a szövetkezetbe belépett a m. kir. állami mezőhegyesi ménesbirtok is és felügyeleti jogának hathatós gyakorlása végett a szövetkezet igazgatóságába két tisztviselőjét küldötte ki. Az aratógépszövetkezet igazgatósága a The Johnston Harvester Co. amerikai aratógépgyár készítményeit találta megfelelőnek, különös tekintettel arra, hogy a Johnston-gépek a nálunk oly gyakori kuszált és dőlt gabonában is kifogástalan jó munkát végeznek. Továbbá megvett a földművelésügyi minisztérium határozott kívánságára a Magyar Államvasutak Gépgyárában készült húsz darab kéveköto aratógépet is. Aratósztrájkjal azért ne fenyegetődzék a munkásember, mert könnyen megjárhatja. A birtokos aratógépet vesz és a sztrájkjal fenyegetődző aratás és kenyér nélkül marad. Jó az ilyen dolgot meggondolni!

A Hangya központ szövetkezetei érdekében. A magyar királyi államvasutak vonalain egynémely árúra, mint pl. gipsz, tomassalak, korpá, bor, rézgalic, különféle vasárúk és üresen visszatérő sörös üvegekre bizonyos szállítási díjkedvezmények vannak. Ezeket a kedvezményeket a szövetkezetek eddig, ha ezen árúkat más egyéb árúkkal együttesen egy fuvarlevéllel adták fel, nem vehették igénybe. Az egy fuvarlevélen való feladás azért volt célszerű, mert így a rendeltetési állomás a megérkezett árúkról csupán egy értesítőt küldött a szövetkezeteknek s így a szövetkezet csak egyszer volt kénytelen fuvarost küldeni az állomásra. A Hangya központ legutóbb közbenjárt a Magyar Államvasutak igazgatóságánál, hogy ezt a szokást változtassa meg és jövőben az említett árúk után szokásos szállítási kedvezményeket akkor is igénybe vehessék a szövetkezetek, hogyha az árúikkal más egyéb árúval közös fuvarlevélen adattak fel. Örömmel értesíthetjük a szövetkezeteket, hogy a „Hangya“ közbenjárásának meg is volt az eredménye s így jövőben az említett cikkeket az esetben is kedvezményesen fogja a vasút szállítani, ha azokat a kivételes díjszabást nem igénylő más árúkkal együttesen közös fuvarlevéllel adják fel.

• MI UJSÁG? •

Soroznak katonának . . .

Hangos a nagy utca, víg kedvű legények nótájától. A legénység a sorozó bizottság elé megy s a bizottság a legények elejét „szépit-javát“ beveszi katonának s éppen ez az oka a nótázásnak:

— *Szépit-javát elviszik katonának,
A legelját itt hagyják a lányoknak! . . .*

Ígyen hangzik föl a nóta, mely csak akkor szűnik meg, amikor már fölhúzta a legény az angyalbórt és a bakkancsot . . .

Az idei fősorozást mostanában tartják országszerte. Mi más idők voltak még egy-két emberöltővel ezelőtt, akkor verbuváltak, nem soroztak, hanem a legényeknek eldalolta a verbunkost és ki is verte a csizmasarkantyú ezüst tarajával:

*Állj be pajtás katonának,
Jobb dolgod lesz mint apádnak.
Se nem kaszálsz, senem kapálsz,
Csak a kaszárnyában sétálsz.*

Szilassy Zoltán kitüntetése. Felelős szerkesztőnk Szilassy Zoltán országgyűlési képviselőt, a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkárját legutóbb fejedelmi kitüntetés érte. A román király ő felsége a román csillagrend középkeresztjét adományozta Szilassy Zoltánnak azért az önzetlen közhasznú munkásságáért, melyet a bukaresti kiállítás mezőgazdasági magyar csoportja rendezésével tanusított. A „Független Ujság“ olvasói velünk együtt szívből örülnek szerkesztőnk eme kitüntetése fölött, mert a fejedelmi kegy igazán önzetlen, s igaz magyar embert ért, aki a kisembereknek, a földműves és iparos népnek őszinte jóakarója, igaz barátja.

Márciusi havazás. A múlt hélen megint esett a hó. A márciusi havazásnak a gazda nem nagyon örül. A föld fagyát emészti a ritka, gyenge márciusi hó. Örül ellenben a márciusi hónap az asszony nép, amely azt tartja, hogy aki márciusi hóban mosdik, szebb lesz az arca. A patyolatfehér márciusi hónap ugyan semmi köze a fehér arcbőrhez, mert ez a hó kevésletű, mihamarabb latyakká változik, de hátha az asszony nép a márciusi hó szépítőerejében hisz, hát csak mosakodjék benne.

Nagy idők tanui. Lassacsán elhullanak a magyar szabadságharc félistenei. Kudu községben meghalt galgói Rácz Gyula földbirtokos, 48-as honvédörmester, az Erdélyi Múzeum-Egyesület alapító tagja stb. életének 81-ik évében. Rébay Károly, nagysomkuti nyug. kir. járásbíró. 48-as honvéd tüzérhadnagy, élete hetvennegyedik évében, Nagybányán elhunyt. Temetése nagy részvét mellett ment végbe. Gidófalvi Gidófalvy László 48-as honvédfőhadnagy, nyugalmazott kataszteri becslobiztos 87 éves korában Szotyor községben (Háromszékmegye) meghalt. Gidófalvy több csatában vett részt és a világosi fegyverletételnél is jelen volt.

Széchenyi-émlék Balaton-Füreden. A balatonparti birtokosok és nyaralótulajdonosok Széchenyi Imre grófnak, a ki elévülhetetlen érdemeket szerzett a vidéknek fejlesztése körül, Balaton-Füreden, a nagy parkban díszes emléket állíttatnak. A emlék elkészítésére szűk körű pályázatot hirdettek, melyből Radnai Béla szobrászművész és Gondos Imre építész kerültek ki elsőnek, akiket megbíztak a kivitellel. Az emlék tulajdonképpen

Széchenyi padja lesz, amelyet a grófnak mellszobrára fog ékesíteni. A szobrot bronzba öntik, a padot pedig magyar terméskőből faragják. Az emléket a nyár elején leplezik le ünnepélyesen.

Az élelmiszerhamisítások meggátlása. Az élelmiszerek forgalomba hozataláról szóló törvényt ma különösen a vidéki városokban nem hajtják kellő szigorúsággal végre. A gazdátársadalmi szervezetek ez ellen többször fölemelték tiltakozó szavukat, mert a laza elbánás legtöbbszörre a termelők hitelét veszélyezteti, a kiktől általánosságban hamisítatlanul kerül ki az élelmiszer s csakis a közvetítő manipulál vele a fogyasztó rovására. A termelők erélyes főlshóvalására legutóbb Aradon történt sikeres razzia az élelmiszerhamisítók ellen, ujabban pedig — az Erdélyi Gazdasági Egyesület kolozsmegyei szakosztálya foglalt állást a kolozsvári piacon uralkodó türhetetlen állapotok ellen és elhatározta, hogy főleg a tej és tejtermékek hamisításának meggátlása érdekében erélyes intézkedésekre kéri föl az illetékes hatóságokat. Több vidéki gazdasági egyesület is kíván a maga érdekkörében hasonló irányban állást foglalni.

A Szacsvey-szobor leleplezése. Szacsvey Imrének, a 31 éves korában vértanuhalált szenvedett 48-as képviselőházi jegyzőnek szobrát március hó 15-én fogják leleplezni Nagyváradon. — A vértanút méltató beszédet Szokoly Tamás országos képviselő mondja. A szoborbizottság elhatározta, hogy az ünnepségre a város katonai tisztikarát is meghívja.

Politikai párbaj. Tisza István gróf kormányzása alatt a legádázabb országgyűlési harcok idején, 1905. évi október 17-én este Herczeg Ferenc akkori szabadelvűpárti képviselő a „Pannonia“ nagyvendéglő külön éttermébe ment, hogy a vacsorát barátai körében költse el. Mindenkiel kezet fogott, csak ifjú Madarász József függetlenségi képviselő nem fogadta el a felé nyújtott jobbot s e magaviseletét azzal indokolta, hogy csatlakozik a szabadelvűpárti képviselők elleni bojkotthoz. A dolog vége kardpárbaj lett, melyen mind a ketten jelentéktelenül sérültek meg. A budapesti büntető törvényszék párviadal vétsége miatt Herczeg Ferencet két napi, ifjú Madarászt pedig három napi államfogházra ítélte. A királyi tábla ma jóváhagyta az elsőbíróóság ítéletét.

Egy család a vonat alatt. Csongrádon kedden délben a Szentes felé induló személyvonat a csányteleki út átjárójánál, mintegy félkilométernyire Csongrádtól, elgázolt egy kocsit, amelyen Vecseri János cserépedénykereskedő ült feleségével és leányával. Az asszony, ki a kocsiból a mozdony kerekei alá került azonnal meghalt, míg a leány súlyos sérüléseket szenvedett. A leányt sérüléseivel a kórházba szállították. Vecseri csak könnyű sérülést szenvedett.

Edison hatvanadik születésnapja. Február 10-én volt Edison Tamásnak, a világhírű feltalálónak 60-ik születésnapja. A feltalálót mindenfelé ünnepelték, aki újságárusból lett dúsgazdag és világhírű ember. Edison Tamás 1847-ben született az Ohio államban lévő Milanban. Mint fiatal gyermek beállt a Michigan vasutakhoz újságárusnak és már ekkor is sokat foglalkozott a fizikával és kémiával. A fiatal gyerek életrevalósága feltűnt a vasuti igazgatóságnak és felvették a távíróosztályba. Itt rövid idő alatt oly előmenetelt tanusított, hogy csakhamar áthelyezték Port-Hurtonba, már mint rendes távíró-tisztet. Bejárta azután még Stratfordot, Adriant, Indianapolis, Cincinnati, New-Orleant és még sok amerikai várost, mindenütt tanulva és egyúttal javítva a távíró-

készülékeket. Ekkor már nagy volt a híre és utóbb a newyorki Gold Indicator Company igazgatója lett és ugyanakkor egy gyárat alapított, ahol kizárólag az ő találmányaival foglalkoztak. Ezt azonban nemsokára abbahagyta és a Newyork melletti Mento-Parkban 1876-ban laboratóriumot alapított. Innen lepte meg a világot a többi között a telefon és fonográf feltalálásával.

A cseléd — háznép. A belügyminiszter leiratban tudatta a fővárossal, hogy a cselédszakegyesület alapszabályait nem hagyja jóvá s az egyesület létrejöttét nem engedi meg. Kijelenti, hogy már az elnevezése az egyesületnek is helytelen, mert a cseléd nem szakmunkás. De nem engedi meg az egyesület létrejöttét azért sem, mert az 1867. évi XIII. törvénycikk szerint a cseléd, mint a gazda háznépének tagja, nemcsak anyagi, hanem erkölcsi érdekei tekintetében is teljes védelmet kap a gazdával szemben, épp úgy, mint vele szemben a gazda s a törvény oly kimerítően és különlegesen szabályozza a cseléd viszonyait, hogy az ipari és egyéb munkásokhoz hasonló szakszervezet létesítése teljesen fölösleges, mert az csak rontaná a cseléd és gazda közötti jó viszonyt s ennek teljes felbomlását okozná.

Magyar borkivitel Amerikába. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter m. évi július hóban Molnár Lipót, a magyarországi bortermelők és borkereskedők ügyvezető igazgatóját kiküldte Newyorkba azzal, hogy ott, mint a m. kir. Kereskedelmi Múzeum egyik levelezője, magyar boroknak és egyéb szeszes italoknak az északamerikai Egyesült-Államokban piacot szerezzen. Molnár Lipót már az első hónapokban eredményeket ért el, kivált a magyar fajborokkal és pezsgőborokkal. Az eddigi eredmények annyira biztatók voltak, hogy newyorki tőkepénzesek Molnár Lipóttal szövetkezve nagy szabásu borkóstolót rendeznek be, melynek vezetősege a magyar szeszes italok érdekében amerikai arányokban fog propagandát kifejteni, a lapokban való rendszeres hirdetésekkel, utazók kiküldésével,

Nő egy bankigazgatóságban. Szatmárról érkezik a hír, hogy az ottani közgazdasági bank kebelében alakult „Szatmárvármegyei Kiszgazdák és Iparosok szövetkezete“ alakuló közgyűlésén páratlanul álló határozatot hoztak a részvényesek. A határozat pedig az volt, hogy egyik igazgatósági tagságot Boros Ilona asszonynyal töltötték be nagy lelkesedéssel. Tudtunkkal ez az első eset, hogy nő egy pénzügyi igazgatóságban helyet foglal.

Meggyilkolt uzsorás. Nagyszöllős határában tavaly, május 26-án, a holt Tisza medrében halva találták Spitz Mózes, a környék legveszedelmesebb uzsorását. A gyanú Dávid Márton kiskupányi gazdag vállalkozóra és földbirtokosra irányult, akit le is tartóztattak és a beregszászi ügyészség fogházába szállították. Azonkívül négy embert, akikre súlyos gyanúok merültek fel, szintén letartóztattak. A bűnügyet most tárgyalta a beregszászi esküdtbíróóság és körülbelül 250 tanút hallgattak ki, de egy tanú vallomása sem volt lényegesebb és bizonyítékok hiányában a törvényszék az összes vádlottakat fölmentette.

Bartha Miklós emléke. Bartha Miklósnak, az elhunyt kitűnő írónak emlékére Zenta városa, amelynek halála előtt képviselője volt, utcát nevezett el a legutóbbi közgyűlésén. Zenta városa ezzel szép tanújelét adta a nagy magyar iránti kegyeletének, amit cseppet se ronthat le az, hogy a határozatot nem egyhangulag hozták s Barthának néhány politikai ellenfele az indítvány ellen szavazott.

Új villamos vasúti vonal Rákospalotára. A székesfőváros tőszomszédságában fekvő egyetlen magyar lakosságú népes falu remélhetőleg még a folyó évben új villamos vasúti vonalhoz jut déli irányban az Erzsébet királyné-úton vezető vágányokhoz kapcsoltnak. A rákospalotai terjedelmes határ eme déli része homokbuckás; tehát a vonaltest gyors elkészítésének akadályt nem okoz. A szántóföldekből is álló területcsíkot egyezkedés útján szerzi meg a vasútvonalat építő B. K. V. és remélhető hogy a bírói kisajátítási eljárás elrendelésére sor nem kerül. A község kofálkodással foglalkozó egy és fél ezer asszonya és leánya emez új vasútvonal révén olcsón és gyorsan elérhető új vevőterülethez jut: a városligeti nyaralók vagyonos közönségének lakásaiba.

Megégett kis leány. Háromszék vármegyében a Kommando nevű faipartelepen özv. Vajna Jánosné 3 éves Etelka nevű kis leánykája a tűzhely körül játszadozott, midőn egy szikra kipattant és a leányka ruhája meggyuladt. A kis leány az égési sebekbe pár óra múlva belehalt.

Visszaszerzett magyar uradalom. A hertneki uradalmat, mint nekünk írják, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank 3.300,000 koronáért megvette Anhalt-Dessau német fejedelemtől. A birtok 10,000 hold szántó-föld és 11,000 hold erdőből áll. A bank most az uradalmat 17 község kisgazdái közt fogja parcellázni.

Kutyaszír a tüdőbetegeknek. Egy szegedi hirlapíró felderítette, hogy a városi gyepmesteri telepen évek óta árulják a kutyaszírt a tüdőbetegeknek. A telepen a kövér kóbor kutyák szalonnáját kiolvasztották és kilóját négy koronáért a betegeknek eladták. A nép ugyanis kitűnő orvosságnak tartja e zsírt. A rendőrkapitány a gyepmesteri telepet megszállatta rendőrökkel.

Nagy tűz Zimonyban. A zimonyi Central-szálló egyrésze minap hajnalban leégett. Porráégett ugyancsak az épület földszinti részén levő bútorraktár is. A szállodában levő vendégek sietve menekültek. Egy utazónak azonban már nem volt ideje a lépcsőket elérni és a tűzoltók az ablakhoz támasztott létrán mentették meg. A kár meghaladja a 100,000 koronát.

Az olasz katolikusok a pápáért. Az 1871-iki olasz törvény a világi hatalmától megfosztott egyházi méltó tiszteletét határozottan parancsolja az ország alattvalóinak. Kijelenti, hogy a pápa személye szent és sérthetetlen. És mégis! Talán sehol sem gyalázták oly gyakran és oly nagy mértékben a katolikus egyház fejét, mint éppen Olaszországban. Az utóbbi időben különösen az „Asino“ című szociáldemokrata vicclap iparkodott lerántani a pápát. A törvény pedig papíron maradt. A gyalázkodó vicclapot nem érte büntetés. Most végre elfogyott az olasz katolikusok türelmölaja és tömörültek a pápa védelmére. Az olasz katolikus egyesületek határozatilag kimondták, hogy teljes erélylyel fogják szorgalmazni a pápa jó hírnevét óvó törvény végrehajtását.

Iskolás gyermekek szerencsétlensége. Londonból jelentik: Montreálban, Kanada fővárosban, leégett a protestáns iskola. Az iskolában a tűz kitörésekor kétszázötven tanuló volt. A tanulók között óriási rémület támadt s menekülésről szó sem lehetett, mert az épületnek az a része, amelyen át menekülhettek volna, lángban állott. Másnap estig negyven gyermek holttestét szedték ki az épület romjai alól. Az iskola igazgatónöje hősiessé módon vett részt a mentésben s ő maga is elpusztult a lángok között. Még eddig nem tudták megállapítani, hogy hány gyermek veszett el.

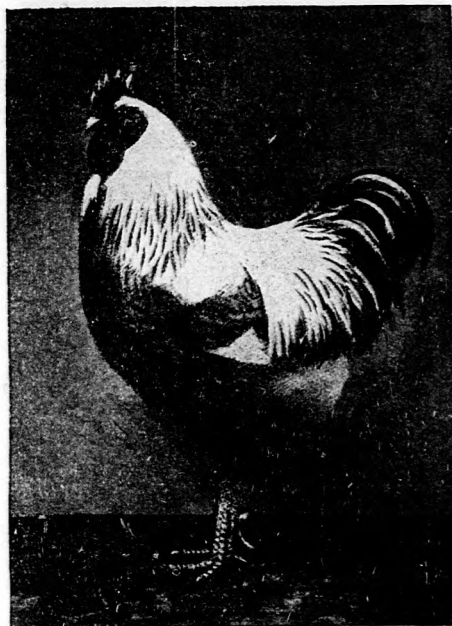
GAZDASÁGI DOLGOK

Az ezüst plimut-tyuk.

A plimut-tyukok nemcsak Európában, de Amerikában is igen el vannak terjedve s tenyésztésük az utóbbi időben, dacára az újabb s népszerűbb fajták előtérbe való nyomulásának, nemcsak hogy nem hanyatlott, de ellenkezőleg tágabb kört nyert.

Sőt, amint most olvassuk egy német szaklapban az amerikai plimut tyuktenyésztők kiterjesztették az ezüst plimut tyuk tenyésztését is, mely a folyó évben New-Yorkban tartott nemzetközi baromfikiállításán I-ső díjat nyert s ezt a díjnyertes állatot ábránkon be is mutatjuk.

Kétségtelen tehát, hogy a plimut-tyukfajta általános

Ezüst plimut-kakas.

közkedveltségének köszönheti azt, hogy a versenytérről nem sikerült őt más fajtáknak leszorítani s ma ismét lassan-lassan bár, de igen szépen igyekszik előtérbe jutni.

Az amerikai tenyésztők egy angol lapban azt mondják a plimutról:

„A plimut hús- és tojótyúk. Az eddig ismert összes gazdasági tyúkfajták közt a leghasznosabb. Nagytű, jó tojó, kitűnő húsu, vékonycsontú és ami a fő, igen jó keresztezési és nemesítési anyag a közönséges tyúkoknál, de tojója igen jó alapanyagul szolgálhatnak a nemes keresztezési ivadékok előállítására is.“

A tisztavérű plimut kellemes benyomást tesz a szemlélőre s aki eddig még nem ismerte, az, ha megismeri, igen szívesen állítja be tenyésztésébe.

Az ezüst plimut-tyúkot az amerikai tenyésztők állították elő. A híres német tenyésztők megirigyelve a szép sikert, próbálták azt lerontani és azt állítják, hogy az ezüst plimut tulajdonképpen egy elkorcsosult viandot-

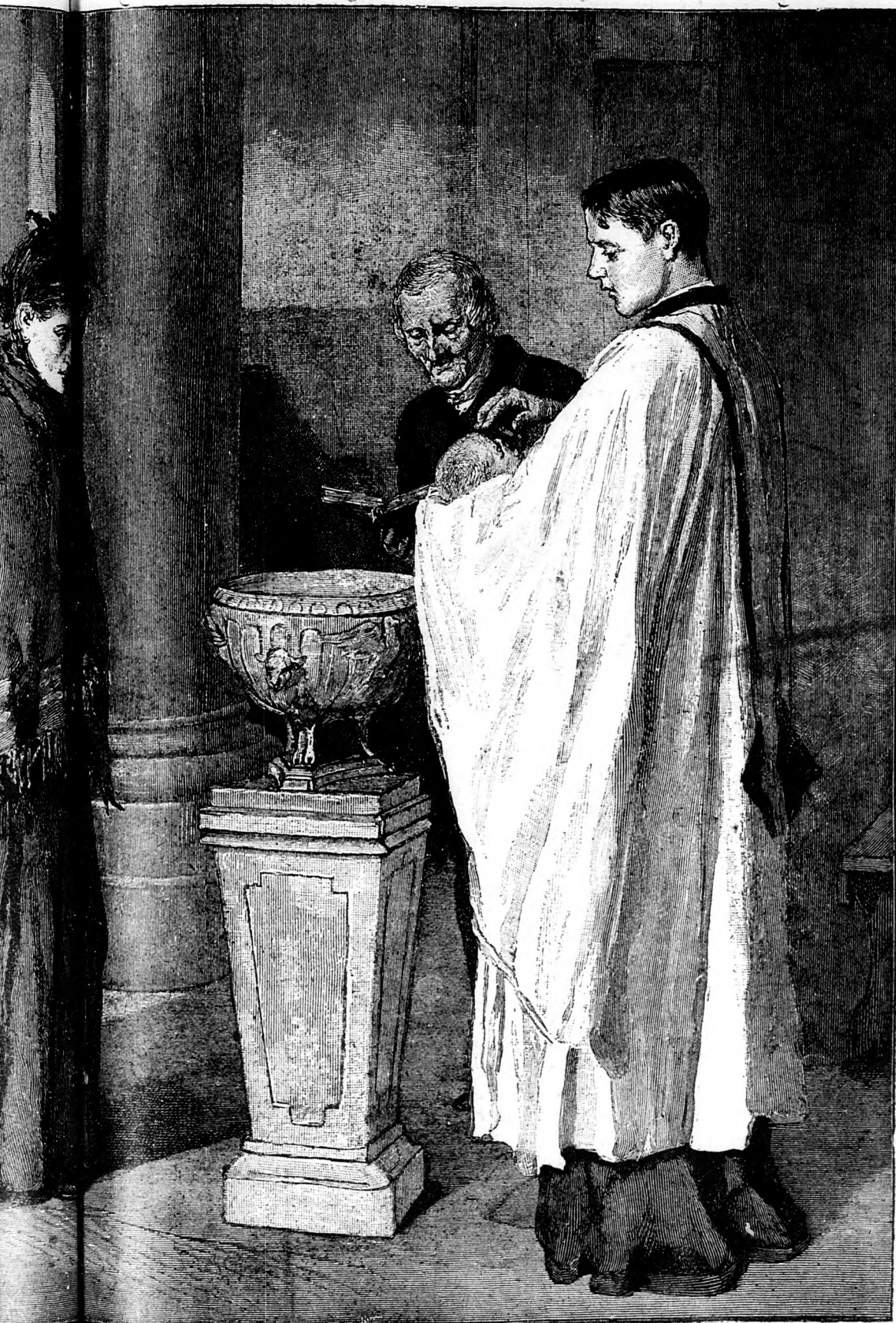
A világvárosokban más az erkölcs, más a szokás, mint odakint a vidéken. A palotasorok között nagy az árnyék, melynek mögötte könnyebben csirázik ki a — bűn.

Némely férc- és rémregényekben hajmeresztő bűneit festik meg a nagyvárosi népnek, melynek erkölcsi érzéke is merőben elűtő a tisztességtudó, józan felfogású falusi lakosságétól.

A nagy városok emberbaráti intézményei között talán egyetlenegy sincs, amelynek magasztosabb föladata volna, mint a lencházaknak. Azoknak az ártatlan apróságoknak az édes mostohája a lencház, akiket a nagyvárosok történetírója „kitett gyerek”, „talált gyerek” gyűjtő-néven nevez. Az éjjel járókelő, a posztoló rendőr gyermeksírást hall az éjszakában. Elindul a hang után; piszkos rongyok közé takarva didereg az egy-két napos, vagy hetes apróság, akinek az élethez éppen olyan elévülhetlen szent jogai vannak, mint bárki másnak, a hatalmasoknak, dúsgazdagoknak. A könyörtelen, minden emberi érzésből kivetkőzött anya azonban a szívéből leszakadt gyümölcsöt kidobja a halál markába... Hány ezer emberélet megy veszendőbe ilyképp eszten-dőn által?

telő a lelencházban. 20

Ki tudná azt kiszámítani? Az állam és városok jótékonyegyesületek által föntartott lelencházakban évenként sok ezer gyermeket mentenek meg az életnek.

Ezeket a gyermekeket vagy a lelencházban nevelik hat éves korukig vagy pedig kiadják dajkaságba a főváros körüli falvakba; ezer és ezer dajkaságba adott gyermek van kint a főváros közel eső községekben. Csak maga a Budapesti Első Gyermekmenhely-Egyletnek az elmúlt évben 6000 lelencház és árvagyermek volt.

Mai képünkön egy lelencház kápolnájában végbe ment keresztelőt festett meg a művész. A talált, kitétt apróságoknak nincs nevük, nem bizonyos, hogy részeseültek e már a keresztzsentségben. A lelencház vezetőse azonban gondoskodik erről. Mindig akad jótékony úrasszony, aki a kis névteleknek legalább nevet ad, keresztanyjául szegődik.

Egy ily keresztelési szertartás jelenetét tükrözteti vissza mai szép képünk. Az Isten szolgája három kis lelencház lát el ezúttal a keresztelés szentségeivel. A képen láthatók az édes mostohák is, a könyörületes szívű úrasszonyok.

tyúk. Mi nem osztjuk a németek nézetét s meg vagyunk győződve, hogy az amerikai tenyésztők az ezüst plimutot egyes keresztezés által a plimutokból állították elő.

Ha erről az új fajtáról újabb dolgokat fogunk olvasni az amerikai vagy más ujságokban, nem fogjuk elmulasztani e fajtára ismét visszatérni. **K—k.**

A gyümölcsfa korán fakadásának megakadályozása. A korán fakadó gyümölcsfa rendszeren többet szenved a tavaszi fagytól, mint a későn fakadó. Ezt tapasztaljuk különösen az igen korán fakadó kajszinbarackfánál, melynek termése bizony gyakran áldozatul esik a tavaszi fagynak. A gyümölcsfa akkor fakad, ha a talaj kezd fölmelegedni. Ezt tudván, a fakadást késleltethetjük, ha valami úton-módon késleltetjük a fa körül levő talaj fölmelegedését. Ezt pedig elérjük azáltal, ha télen a fa törzse körül a földet 25—30 cm. mélységben kiássuk, az így keletkezett gödröt jó keményen megrakjuk hóval és a havat jó vastagon beföldeljük. A beföldelt hó csak későn olvad el és addig hidegen tartván a talajt, a fa kifakadását késlelteti.

Rózsafák gondozásáról. A rózsafák kellő gondozás mellett szebben virítanak, mintha azokat elhanyagoljuk. Ha pl. virágzás idején és azt megelőzőleg is a rózsát híg trágyával öntözzük, akkor nagyon szép eredményeket érhetünk el. Istállótrágyát és az emberi ürüléket sok vízzel kell hígítani és néhány napig nyitott tartóban állani hagyjuk. Az ilyen folyadék nagyon jó trágya lesz a rózsák számára, mert benne sok trágyaalkotórész könnyen oldható alakban van, amit a növény hamar felszívhat. A rózsát lehetőleg borus időben öntözzük a híg trágyával, vagy ha az nem következnék be, akkor az esti órákban. A tyúk, galambtrágya, amit egyes helyeken alkalmaznak, a rózsatrágyázásra nem ajánlható, mert heves a rózsának, azután meg sok csiraképes gyommag is kerül bele a talajba, ami azután sok kikelvén belőle, nagy munkát ad a gyomlálásnál. A műtrágyák előnnyel alkalmazhatók. A rózsafák trágyázását tavasszal és kora nyáron eszközöljük.

Keményre fagyott földet gyakran hamarosan meg akarunk munkálni, de persze a kőszilárd talaj nem veszi be az ásót. Feltétlenül hatásosnak bizonyult a következő mód, melylyel a földet művelésre alkalmassá tehetjük. A kérdéses részre meszet öntünk, melyet vízzel oltunk. Az oltásnál kifejlődött hő behatol a talajba és azt megfelelő mélységig annyira megpuhítja, hogy fel lehet ásni.

A kerti vetemények termelése. A kerti vetemények termelésével széles e hazában foglalkoznak ugyan, de csakis kisebb területeken, kertekben. A szántóföldi termelésben a kerti veteményeket csak itt-ott részesítik, pedig azoknak a szántóföldeken való termelése kifizeti magát. A termelési ágak egyik legjövedelmezőbbje a kerti veteményeknek, megfelelő viszonyok között, a szántóföldeken való termelése. Míg Német-, Franciaországban, Hollandiában találunk minden város közelében nagyobb kiterjedésű gazdaságokat, melyek kerti veteményeket termelnek, addig nálunk ez, azt lehet mondani, hogy igen nagy mértékben el van hanyagolva. Annyi bizonyos, hogy művelésük nagy tökebefektetést, sok munkát, utánnézést, felügyeletet kíván és a termelési költségek is tetemesen nagyok, de viszont a nyershozam és a tiszta jövedelem is jóval nagyobb, mint más gazdasági terménynél. A gazdaság jövedelme tehát a kerti vetemények termelésével emelkedik. A kisgazdáknak elsősorban ajánlható ezen növények termelése, a középirtokon is kifizetik a reájuk fordított

munkát és költséget. A nagyobb birtokok kezelői a munkaerő hiánya, vagy annak drágasága miatt a termelés ezen ágát érthető módon nem gyakorolják, azonban ők is előmozdíthatják a kerti vetemények szántóföldi termelését azáltal, ha buzdítják a kisebb termelőket ezen fontos termelési ág felkarolására; a termények értékesítésénél pedig iparkodjanak azoknak a piacot megszerezni. Hazánkban nagyon kívánatos volna, ha a kerti vetemények termelésére a szántóföldeken is kiterjeszkednének az eddiginél nagyobb mértékben, mert ha ezt megtennék, akkor nem szorulnának idegenből behozott zöldség és főzelékfélékre, akkor ezen a téren is csak magyar terményt fogyaszthatnánk. A szántóföldi termelésre igen sok kerti vetemény alkalmas és azok megfelelő gondos munkálás, nagyon dús trágyázás, ápolás és műtrágyázás mellett igen magas jövedelmet is szolgáltatnak. Karoljuk fel, illetve karoltassuk fel ezen termelési ágat, amennyire módunkban áll. **A—a.**

Tőből letört szarv gyógyítása. A letört szarv töve 24 órán keresztül hideg vízzel borogatandó, olyformán, hogy az ellenkező, tehát az egészséges szarvhoz kötünk egy vastag vászonruhát, mely jól tartja a vizet s a ruhát úgy borítjuk át a törött szarv tövére, hogy a hideg borogatás annak a kerületét is jól takarja. Ez azért szükséges, hogy a szarvtő gyulladásba ne jöhessen. Ezután a bognárral kifaragtatunk egy fenyődarabot, mely 5—5 centiméterrel hosszabb, mint a tehén fejének szélessége, ott ahol a két szarv kinőtt. Ezen darab fát úgy kell kivájni, hogyha a két szarv között és fölött reáillesztjük a szarvtövekre, úgy ennek reá kell a szarvtövekre illeni. Ez azért szükséges, hogy a letört szarv görbén ne nőjön vissza a helyére. Ezután a szarvfogó fa a két szarvhoz nyolcas alakú kötással erősen odakötöztendő, lehetőleg széles olcsó szattyongönggyel. Végül 3—4 kg. vízben feloldott gipszszel a szarvakat körül tapasztjuk, úgy, hogy az ne mozdulhasson. mert az egyszerű kötésnél a letört szarv mindig elmozdul a helyéről és így a gyógyulás ritka esetben sikerül, mert a szarvasmarha leginkább a szarvával szokott kaparódnizni. A gipsztapasztást addig rajta lehet hagyni, míg magától le nem hull, vagy le nem töredez. Néha 24 napig is hordja a tehén a fején s azután kezd róla töredeznizni s a gyógyulás oly szépen sikerül, hogy a törött szarvat nem lehet a másiktól megkülönböztetni.

Malacok takarmányozása. Ha az elválasztott malacokat kizárólag csak főtt burgonya s korpára fogjuk, nem fejlődnek oly szépen, mint hogyha akár csupán csak árpát, akár pedig oly vegyes takarmányt adunk nekik, mely több fehérjét s kevesebb emészhetetlen szárazanyagot tartalmaz, mint a burgonyakorpakeverék. Így pl. ha kevés lóbabot vagy lenmagpogácsát lehetne nekik adni, akkor a burgonya is jó malactakarmány lenne, míg ellenben ha nem etethetnek ilyeneket akkor csak azt tanácsolhatjuk, hogy tartsanak mértéket a burgonyával s fektessék a fősúlyt a korpára s árpára. Ebben az esetben pl. a következő adagolás volna 1000 kg. élősúlyra alkalmazható: 30 kg. főtt burgonya, 20 kg. korpá s 20 kg. árpára. Tanácsunk tehát az, adjanak a malacoknak a teljes jóllakásig oly takarmánykeveréket, mely körülbelül 1½ rész burgonyából, 1 rész korpából s 1 rész árpából áll.

Tehenek etetése borjazás után. Tehenek a szülés után néhány óra múlva megetethetők tekintet nélkül arra, hogy az u. n. pokla eltávolodott-e vagy sem. A poklának bentmaradása esetén a fecstej felesleges része a tehénnel megitható, hasonlóképen az újszülött borjú szoptatására sincsen a pokla bentmaradása befolyással.

A fejésnek ellenszegülő tehén megfejthető ugyan többféleképpen is (lefülelés, sarokbaszorítás, gúzsba-kötés), azonban jóval egyszerűbb és emberségesebb eljárás is segít, mint azt a gyakorlatban észlelni lehet. Ha egy zsákot pl. kétrétebe összehajtva, hideg vízzel jól átmedvesítünk s azt a tehén keresztjára teszszük, a legtöbb ellenszegülő fejős nyugodtan megáll.

A friss és régi tojás megismerése. E célból többféle próbát használnak, igen egyszerű és jó a vízpróba. Eljárása a következő: Oldjunk fel 120 gr. konyhasót egy liter vízben és az így telített folyadékba tegyük bele a kipróbálandó tojásokat. A frissen tojt tojás lassan a fenekére fog szállni, az egy napos nem egészen a fenéig, az egynaposnál régiebbek pedig a felszinen maradnak. Ha nagyon régi a tojás, akkor a folyadékban először a szélesebb végével fordul felfelé s így uszkál benne. Hogy eltartására alkalmas-e a tojás, azt úgy tudjuk meg, ha egy rész konyhasót, 10 rész vízben feloldunk. A mely tojás ebben a fenékre száll, azt bizvást eltehetjük: mert jól fog elállani. B—s.

Tej poralakban. Egy francia orvos kitalálta annak a módját, hogy miként lehet a tejet poralakban előállítani. Az ilyen poralakú tej éveikig eláll, akármilyen messzire lehet szállítani anélkül, hogy megromolnék. Ha ételnek akarják használni, bizonyos adagot forró vízbe tesznek belőle és kész a friss tej. Az eljárást a feltaláló titokban tartja és olyan helyeken, melyek távol vannak a piacoktól s ezért ott a tej olcsó, gyárakat akar felállítani találmányának értékesítésére.

• MULATTATÓ •

Egy vértanu tábornok emlékiratai.

Kazinczy Ferencnek, a nagy írónak Lajos fia mint 29 éves ifjú vértanuságot szenvedett Aradon. Kazinczy Lajos tábornok lett a szabadságharcban s önálló hadtestparancsnok volt. Amikor Zsibónál lerakta a fegyvert s fogságba került, az aradi várban szeptember 1-től október 24-ig följegyezte visszaemlékezéseit. Ez érdekes történeti visszaemlékezést most közli az „Adalékok Zemplén vármegye történetéhez” című folyóiratban Dudás Gyula. Kivesszük belőle a következő igen érdekes részeket:

Az ellenségeskedés közte és Görgői között régi keletű volt, mert a hadiiskolát ifjú korukban együtt járták s már akkor összekülönböztek. Érdekes, hogy az isaszegi csatában Görgői őt, mivel *egy helytelen parancsnak ellentmondott, lelövésse fenyegette*; utóbb ugyan mégis neki adott igazat, de azért később Kazinczy tábornokká való kineveztetését mégis meggátolni igyekezett.

Feljegyzései közül figyelemre méltó az, amit a Lehel-huszárokról mond el:

— A komáromi táborozásnál történt, hogy egy Lehel-huszárokból álló század, amelyet Kossuth toborozott össze az Alföldön s amely többnyire rongyos, gyülevész emberekből állott, folyton az országúton járó-kelő utasokat fosztogatta. Egyszer egy ilyen kifosztott kereskedő jött hozzám panaszra, azt mondván, hogy ezek a piszkos emberek egyebet se tesznek, mint mindenkit megállítanak, holmijokat elszedik és ráadásul még el is verik őket, sőt egy pár utast agyonvertek és egyet a fára akasztottak.

Hogy ezeket tetten érjem, ezt a módot gondoltam ki: fölvettem magamra egy rongyos zsidó kaftánt és magam mellé ültettem a szekérre egy vén zsidót; egy pár jó erős honvédot szintén zsidóruhába bujtattam s úgy mentünk azon az uton, ahol a rablási esetek előszoktak fordulni. Egy század Württemberg-huszárnak meghagytam, hogy távolról kövesse a szekerünket és ha lövést hallanak, azonnal ott teremjenek. Úgy is történt, amint meghallották a lövést, rögtön ott termettek és ezeket a gazembereket, akik már engemet akkor kiraboltak, aranyórámat elvették, azonnal közrefogták és irgalmatlanul kezdték püfölni.

A martalócok érezték, hogy elvesztek és szabadulni akartak, de ők csak gyalog voltak, azért a huszárok részben levagdalták, részben pedig összefogdosták őket, kiket aztán én lehuzattam és ötven botot verettem reájuk, *a vezérüket pedig felakasztattam*; így a további rablástól kedvük örökre elment. E rongyos századnak, mely csak hetven emberből állott, a tisztje azt mondta: Görgői adta rendeletbe, hogy engemet bajba keverjenek. E tisztet (kapitány) lecsukattam és Görgőihez kísértetem, aki tagadta az egészet és a szerencsétlen embert még aznap felakasztatta.

Kazinczy, midőn arról értesült, hogy a Világosnál kapitulált és szintén fogva levő honvédtábornokokat halálra ítélték, október hó 5-én egyenkint fölkereste őket és elbucszott tőlük. Ajultan és félig halva vitték vissza cellájába. Érdekes, hogy mind a mellett még akkor is azt remélte, hogy őt nem fogják kivégezni, mert mint írja, Liechtenstein herceg altábornagy titkos írásu levélben ezt közölte vele.

„AGRARIA“

magyar gépforgalmi részvény-társaság
a szab. osztr.-magy. államvasut-társaság
resiczai mezőgazdasági gépgyáranak
vezérügynöksége

Mezőgazdák különös figyelmébe!

EGYETEMES ACZÉLEKÉK.

Tiszta aczélanyag
saját hámorainkból.

Eltörhetetlen tégelyaczél-ekefej.
Pánczélaczél-kormánylemezek.
Magasított aczél-ekefej.
Porvédő kerekek.
Aczél gerendely.

Csak kitámasztott nyeregkerettel bíró
taligát szállítunk.

Ekegyártás terén legelső rangú
magyar gyártmány fe-
lülmulja még a legneve-
zetesebb idegen gyártmányokat is.

Kérjünk árjegyzéket, mivel ez az összes
talajmivelőgépeket terjedelmesen ismerteti és egy-
általán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes,
szakszerű és minden gazdának értékes felvilágo-
sításokat nyújt és díjmentesen küldetik.

Rövidített levélezim:

„AGRARIA“ Budapest, V., Váci-ut 2.
Sürgőnyezim: „AGRARIA“ Budapest.

Október 24-én délután egy kapitány útján azonban Haynau tábornok magához hívatta s megmutatta neki pár sorból álló halálos ítéletét. Szinte hihetetlen az a jelenet, amely között és Haynau közt ekkor lejátszódott. Haynau ugyanis állítólag kijelentette, hogy bár a császár a halálos ítéletet megerősíti, de azért Kazinczy az ellen föllebbezhet.

Erre a marha kijelentésre — írja Kazinczy — azt feleltem, hogy a császár ítélete ellen nincs helye a föllebbezésnek: de ez a gaz német azt mondta, hogy:

— Igenis van, még pedig — hozzám.

Erre én elnevettem magamat, de arra a számságra nem tudtam, mit feleljek, csak azt mondtam, hogy a császár ítéletébe belenyugszom és nem föllebezek. Ekkor Haynau felolvasta az alig tizenhat sorból álló ítéletet, amelyben engemet a császár azért, mert ellene fegyvert fogtam, holott neki egyszer mint osztrák katona hűséget esküdtem, főbelövésre ítél s ha ezzel meg nem lennék elégedve, akkor Haynaura bízta a további előterjesztést. Erre én azt gondoltam, hogy ez valami kegyelemiére akar lenni, tehát azt kérdeztem:

— Mint kell ezt érteni?

Erre az a nyomorult azt felelte.

— Hát úgy, hogy én önt nem főbelövtem, de föl-akasztatom.

Mivel Kazinczy császári tiszt korában Prágában Liechtenstein hercegnél Haynauval többször találkozott s így régi ismerősök voltak, talán ennek lehet tulajdonítani, hogy — mint Kazinczy írja — az ítélet felolvasása után Haynau őt szivarral kínálta meg s midőn azt el nem fogadta, Kazinczyt egy vele szemben prágai időzése alkalmával elkövetett régebbi csinjére való hivatkozással hívta fel félig gorombán, félig pedig kedélyesen távozásra. Kazinczy köszönés nélkül távozott Haynautól s másnap reggel, (okt. 25.) mint igazi hős, bátran állott a halált hozó golyók elé.

Sorozáskor.

*Sorozás van. Kint az utcán
Selyemkendős lányok járnak...
Odabent meg a csárdában
Reggel óta muzsikálnak.*

*Reggel óta sír a nóta,
A nótaban sír a bánat:
Falunkban a legszebb legényt
Besorozták katonának.*

*Esteledik. Pisztoly dördül,
Remegnek a csárdafalak...
Selyemkendős lányok közül
A legszebbik sírvafakad...*

*Gyöngyvirágos selyemkendőt
Visz, sodor a Körös árja...
Valahol a kertek alatt
Ki is dobja nemsokára.*

*Gyöngyvirágos selyemkendő
Jó lesz te szemfedőnek:
Holnap lesz a temetése
Ugyis, ugyis... mindkettőnek.*

Szentelek az időjárásban.

Östermeléssel foglalkozó nép vagyunk. A föld ad mindent, amire természetes életünknek szüksége van. Földműves mesterséget folytat népünk túlnyomó része. E mesterségben ha nem érzi is magát még művészeknek, csak *szántóvetőnek*: az ég és föld segítségére van szüksége s azt mondja: emberé a munka, Istené az áldás.

Az ég időjárása, melege, hidege, nedvessége, szárazsága, a föld összetétele, soványsága, kövérségétől függően munkája gyümölcse, éppen oly figyelemmel kalandozik szeme az ég kék mezején s csillagain, mint zsenge gabnavetése, rétje fűvén az azok közt ringó tarka virágokon. Ismeri a csillagokat s nevet is ad azoknak a maga foglalkozásában szükséges eszközök nevei s gondolatvilágát betöltő fogalmak szerint. Neki van Fiastyúk-ja, aranyrudas szekere (göncöl), Kaszás-a, Kos-a, Bikája. Ugyanazok megvannak az égen is, amelyekkel e földön közel ismerős.

A föld dagasztja a kenyeret, az ég keleszti és megsüti. A földműves csak munkása a „Nap és Föld“ gyárosok nagy műhelyének.

A gazdag képzelő erővel bíró néplélek az ég erőit is megszemélyesíti. Az időjárásban szerepet vivő melegnek aranykalapács a neve, a hidegnek: sárkány és jég, a meleg szélnek, napfénynek: aranyostor s ki ezen eszközökkel működik, az a kalendárium szentje, kinek neve arra a napra esik, melyen az időjárás folytonosságában megszakítás következik be. Így keletkeznek a firól-fira maradó axioma-szerű figyelmeztetések, mint:

Ha fénylik gyertyaszentelő,
Az ízéket is szedd elő...

Ha fénylik Vince,
Telik a pince...

Ha vízkeresztnap zuzmarás,
Gyümölcsöd lesz, csak bírja fád...

Mátyás jön aranykalapácsal (febr. 24.) s összetöri a jeget, ha találja, ha van. Ha nem talál — csinál. Csakhogy jeget törhessen (jégtörő Mátyás) — mert neki ezt meg kell tenni.

Mátyás tudvalevőleg a tizenkét Krisztus-apostol egyike volt. A Judás halálával megüresedett apostoli állásra Barnabás, másként igaz Józseffel ketten lettek a hetvenkét tanítvány közül választásra kijelölve s Mátyás, egy égből jövő fényes újj mutatására közfelkiáltással egyhangúlag választott meg. Belső Szerecsenországban hirdette a Messiás tanait s Rómába kerülve, Néro alatt 66. évi febr. 24-én lenyakaztatott. Testét Heléna császárné Agostába vitette, de koponyáját a római Mátyás-templom őrzi. Igen istenfélő, jóra való öreg úrnak nevezi az írás.

Mátyásnak kiabál Gergely (március 12.), hogyha a jeget csinálja: — csináld Mátyás, csináld hujh! ha én ott volnék, ahol te, az anyjában fagyasztanám meg a borjút...

Gergelynek ugyanis nincs az az ereje, ami Mátyásnak van (tavasz közel) és öreg, tehetlen gyengeségének tudatában csak ősz szakállát cibálgatja s toporzékol (havas, szeles idő) s jeges kezeivel csapkod kopasz homlokához, mert fél Józseftől (március 19.), aki az Idvezítő apja, tehát fellebbvalója és arany ostorával (meleg szellő) csapkod feléje fenyegetődve, hogy hagyjon fel a havazással, a toporzékolással.

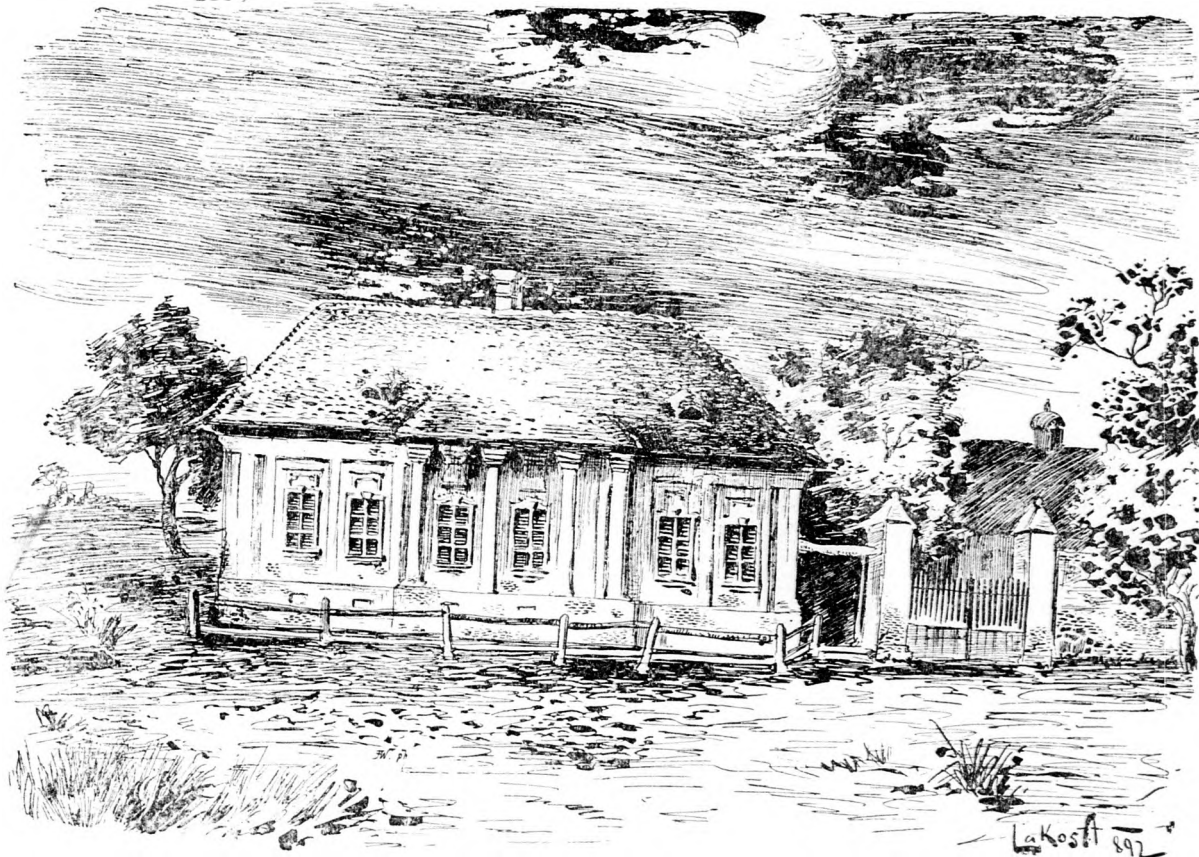
Gergely jó családból való, római patricius fia. Barát volt s minden vagyont kolostorok építésére fordította. A barátok- és apácáknak nagy pártfogója volt. Mikor

pápává tették, a konfirmáció elől elbujdosott, de az őt keresők a megerősítést tartalmazó cézári levéllel egy erdőben feltalálták. Tartózkodási pontjára az írások szerint az égből egy fényes sugárkéve mutatott rá s úgy találták meg. Tisztes kort ért isteni félelem és kolostorok építésében, melyre még a közvagyont és épületeket is felhasználta, amiért váddal is illették. Ő volt az első pápa, aki magát aláírásában *Isten szolgái szolgájának* (servus servorum Dei) nevezte s a körmenetjárást s az istentiszteletet (Gergely írása) rendezte. Szent doktor volt s Kr. u. 605 március 12. költözött az igazak paradicsomába.

József (március 19.) Dávid családjából, negyven esztendő volt, midőn vesszeje kivirágzott s Jeruzsálem

APRÓSÁGOK.

A fog mint rejtkehely. Egy angol lap érdekesen írja le, hogy Bazaine francia tábornok mily módo csempészett ki a németek által ostrom alá fogott Metz várából egy fontos katonai táviratot. Egy Metzben élő fiatal német ember vállalkozott a nehéz feladatra. Kihuzatta az egyik fogát és azt mesterséges foggal helyettesítette, melyben kis lyuk volt. Ebbe a lyukba elhelyeztek egy parányi csövecskét, amiben fényképeszeti uton kicsinyített sifirozott táviratot rejtettek el. Így fölszerelve a fiatal ember elhagyta a megostromolt várost. A németek természetesen elfogták, de amikor elpanaszolta, hogy mint német ember mennyit szenvedett a

Egy régi udvarház.

templomában eljegyezte magának szűz Máriát szintén a nagy zsoldárszerző poéta Dávid király nemzetségéből, Jóravaló ácsmesterember volt s bár azon a vidéken háztetőket nem igen építettek, mindazonáltal antialkoholista lévén, az ipar elég jól ment, úgy, hogy maga és gyermekei, egész családja tisztességesen kijöhetett. Jámbor, istenfelő, gyermekeit, családját szerető ember volt s forrón szeretett fiának Jézusnak vértanú halála előtt, 69 éves korában, öt évvel halt meg 0029 március 19-én. Ő cserdítget Gergelynek a nyaka közé, ha nagyon hánykolódik az aranyostorral: — szolgák szolgája hé pápa, hátra, hátra!... Mire Gergely csak az ősz szakállát rázza...

György lovagról köztudomásu már, hogy sárkányölő (hideg) vitéz és szent volt. Amerre megy, híres paripája nyoma alatt kiserked a fű, hogy azt öntestével megabrakoltassa s boldogan áldozza fel magát, ha szent György vitézt megláthatta, annak győzelemtől kipirult, dicsőséges arcára pillanthatott. És így

Ha vaskalapácsal vered is a földbe,
Kidugja zöldfejét a fűszál Szent-Györgyre.

Petrus Jenő.

várban a franciáktól, sajnálkozásnk kifejezése mellett elbocsátották. A fiatal ember erre fölkereste az a francia csapatot, melyhez küldték és átadta a fogába rejtett táviratot.

A cár órája. A cárok környezete nem változik soha s mindig zsebrákok környezik őket, csak épp a nevük más. Mikor a hatalmas I. Miklós cár Berlinben időzött látogatáson, megparancsolta, hogy az általa nagyon kedvelt Krüger porosz udvari festőnek egy oly drága órát adjanak ajándékba, melyet maga választ ki. Krüger a legelső alkalommal köszönetet mondott ezért a cárnak. Miklós azt felelte, hogy nagyon örül, ha tetszik neki az óra, de mintha rossz sejtelve támadt volna, felszólította a művészt, hogy mutassa csak az ajándékot. Krüger egy nagyon közepes órát huzott elő.

— De hiszen ez nem az az óra, melyet tőlem kapott — mondá a cár haragosan.

— Legyen meggyőződve felséged, nem mernék más órát mutatni — mondá a művész.

— Ez a nyomorult tákolmány lenne az én ajándékom? Adja csak ide, majd végére járok én a dolognak. Az eset fülébe jutott a porosz hercegnek, a későbbi

Vilmos császárnak is s egy udvari ünnepség alkalmával megszólította a művészt:

— Nos Krüger, kapott már másik órát?

— Parancsára... itt van — mondá a festő s az előbbinél egy még sokkal silányabb órát húzott elő.

— De hiszen ez hallatlan... adja ide, magam fogom a cárnak megmutatni... Hallatlan gázság!

Mikor a cárnak elmondta az eset, ez vállat vonva ennyit felelt:

— Nem változtathatok rajta.

Házasság a sógornővel. Az angol törvények eddig tiltották, hogy az ember nőül vegye elhalt feleségének testvérét. Az angol alsóház pár évvel ezelőtt már megszavazta e tilalom eltörlését, de a felsőház elvetette az erre vonatkozó törvényjavaslatot. Most az angol alsóház, mint Londonból jelentik, 263 szavazattal 34 ellen újból megszavazta a sógornővel való házasságkötést megengedő törvényjavaslatot.

Vasuti kaland. Meauxból, (Franciaország) írják: A minap a pályaudvaron megrázó jelenet játszódott le. Egy eddig ismeretlen fiatal ember, amint a már indulóban levő vonatra fel akart szállni, megcsúszott és visszasett a két vasuti kocsit összetartó láncokra. Már-már leesett a sínre, ahol menthetetlenül szétroncsolták volna a kerekek, de az állomásfőnök habozás nélkül utána ugrott s két lábát a vasuti kocsik alján levő deszkákon kifeszítve, megragadta az élet és halál között lebegő embert és minden erejét összeszedve, így tartotta a legközelebbi állomásig, ahol a közönség a bátor életmentőt nagy ünneplésben részesítette. A fiatal ember a kiállott izgalomtól és félelemtől súlyosan megbetegedett.

Arany a sóban. A vegyészek előtt már régóta ismeretes volt, hogy a tenger vizében feloldott állapotban arany van. Kiszámították, hogy 1 tonna (10 métermázsa) tengeri vízben 64 ezredgrammnyi arany van. Miután a kősó a tenger vízből származik, ennek elpárolgása folytán természetesen a sóban is meg kell lenni az aranyat. Liversidge vegyész a föld különböző helyeiről gyűjtött kősót elemezett és némelyikben 64 milligramm, sőt a magyarországiakban 128 milligramm aranyat talált. Mult évben egy németországi vegyész a németországi kősót és a rajta, valamint alatta levő rétegeket elemezte. A kősóban, még pedig egy tonnában 7 milligramm aranyat, a carnalitban 3—12 milligrammot, a sóanyagban 13 milligrammot, az amhydritben 7 milligrammot talált. Ez az eredmény feltűnően elüt a Liversidge eredményétől. Itt minden esetre érdekes, hogy az ehető ásvány: a kősó, táplálkozásunkkor aranyat visz a szervezetbe, persze oly csekély mennyiségben, hogy ki sem lehet mondani; különösen ha meggondoljuk, hogy 10 métermázsa sóban parányi arany van, míg az ember egész életében csak egy-két kilogramm sót használ fel.

Beoltott fagyókerek. A növényeknek éppen úgy léven szükségük táplálékra, akár az embernek, a fák az idők folyamán nagy mértékben használják fel a gyökerek tápláló erejét. E végből oly anyag előteremtéséről kellett gondoskodni, amely ezt az elhasznált erőt kellő mértékben pótolja. Egy orosz gazdász, Mourjetzki Zsigmond erre a célra egy kénsav vasoldatot használ és megállapította, hogy ez a folyadék csak a fiatal hajtásokba hatol. Éppen ezért a gyökereket oltják be és nem többé, mint eddig különböző szerekkel tették, a fatörzset. A kénsavas vasoldat különben nemcsak az

elhasznált anyagok pótlására szolgál, hanem szárazságok idején a kellő nedves anyaggal is ellátja a gyümölcsfákat.

BETŰTALÁNY.

Szobonya Szomjas József-től.

Sz hi Y
é á

Megfejtési határidő 1907. márczius hó 23.

A megfejtéseket legcélszerűbb levelező-lapon beküldeni.

A „Független Ujság“ 9. számában közölt talány megfejtése

„Köd előttem, köd utánam.“

Helyesen fejtették meg: Gombos János, a mohácsi földművesek olvasóköre, Koszorú Róza Papp Erzsike, Papp László, *Barta Julis*, Szekeres Péter, Brukner Károly, Ormándi József, Sárkány István. A sorshuzásnál *Barta Julis*, nevét huzzuk ki elsőnek, kinek egy értékes könyvet küldöttünk.

KÉPEINKHEZ.

Egy régi udvarház. Valamikor, nem is olyan régen, jobb időket élt a magyar birtokosnép. Ősi földjét szántogatta, vetegette, boronálta s boldog életet élt végig a falusi udvarházba. Ha a magyarok Istene jó termést adott az idén, boldog és vidám élet uralkodott a falusi kuriákban, régi magyar udvarházakban. Egy ily régi udvar házat mutatunk be mai képünkön.

LEVELES SZEKRENY.

Gazdakör. Nagyzerind. Milyen vöröskereszt sorsjegyük van mert van olasz és magyar. Kérdésüket így kiegészítve ismételjék meg.

Vágó János. Losonc. Sorsjegye nem nyert. A Pesti hazai takarékpénztár sorsjegyeinek jelenlegi értéke 117 K., huzás minden év febr. jul. és október 5-én van.

S. K. Péteri. Tenyészállatvásár éppen most márc. 24-én és 25-én lesz Budapesten.

V. P. Negyáy. Kérdésével forduljon a földm. miniszterium munkásügyi osztályához.

Torzity János: Bácskeresztur. Drótkerítést, jó minőségűt a Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél is beszerezhet. Forduljon oda kérdésével (Budapest, V., Alkotmány-u. 31.) — Sorsjegyének utána nézünk.

Előfizettek az elmúlt héten: Málnási László, Tóth Mihály, Pásztor Pál, Péterrévdei Olvasóegylet, Szauder Adolf, Haragos Péter, Nagy József, Évald Jakab, Elő Pál, Hollósi Fábrián, Cserepes Jakab, Merész Pál, Magyarósi Hitelszövetkezet, Baka Dávid.

A „FÜGGETLEN UJSÁG“ szerkesztésére felügyel:
RUBINEK GYULA,
az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgatója.

A „FÜGGETLEN UJSÁG“-ban
megjelent képek lemezeit
(kliséket) olcsón kölcsön adja,
esetleg eladja a „FÜGGETLEN
UJSÁG“ kiadóhivatala, (Budapest,
IX. kerület, Üllői-ut 25. sz.)

Élelmi cikkek nagybani árai a központi vásárocsarnokban.

Magyar Gazdák Vásárocsarnok Ellátó Szövetkezete jelentése 1907 február 28.

Budapesti Központi Vásárocsarnok árai.

Husneműek: marhahús 1'30—1'50 K., vidéki borjúhús 136—144 Kt., sertéshús 1'52—1'56 K., szalonna füstölt 136—144 K., szalonna, olvasztani való 1'32—1'36 K., hárj 150—152 K., sertézsír 1'50—1'52 K. — **Füstöltus:** (vidéki) kg.-ja 1'40—1'80 K., hazai sonka 1'60—2—K.

Baromfifélék: ———— K., rántani való csirke 2'40—3—K., sütni való csirke 2'80—4—K., kacsa, hizott ———— K., lud, hizott ———— K., pulyka, hizott 12—18—K. páronkint. Vágott hizott liba 1'40—1'70 K., vágott hizott kappan, kacsa és pulyka 1'20—1'30 K. kg.-ként.

Budapesti piaci árak.

Gabona. (Árak métermázsánként értendőek). Buza 14'70—15'60 K. Rozs 13'15 K-tól 13'40 K-ig. Árpa 13'35 K-tól — K-ig, jobb minőségű K-tól—K-ig. Zab 14'80—15'60 K. Tengeri 10'30—10'40 K.

Teavaj: (centrifugált) 2'40—2'70 K., főzővaj 2—2'30 K. kg.-ként. Tehénturó kg.-ja 24—34 fillér.

Tojás: bácskai 84—88 K., erdélyi apróbb áru 84—86 K. lánánként (1440 drb). Apadt — K., meszes — K.

Zöldségfélék: Burgonya (vagonáru) sárga 5—6 K., rózsás új 4'50—5—K., 100 mm.-ként. Hagyma 50 kg.-os zsákokban zsákkal együtt ———— K. mm.-ként.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K.	28'20	27'20	25'80	24'80	24—	23'20	21—	19'20	13'50

:: Ifj. Kovács József Orosháza ::
 Magyar házi-ipar. Magyar termények.
 Söprűk, szatyorok, gyékények, hörbocskorok, posztócipők, mák, bab, kása, szalonna, paprika legolcsóbban szállítja:
:: Ifj. Kovács József Orosháza ::

Legjobb és legolcsóbb

gazdasági takaréktűzhely

Munkácsy-féle szabad. és a nm. földmivvelésügyi ministerium által 600 koronás első díjjal kitüntetett takaréktűzhely. Megrendelhető

Lossinszky Imre

okl. gépészmérnök műszaki irodája
 Budapest, V., Lipót-körut 7. sz.

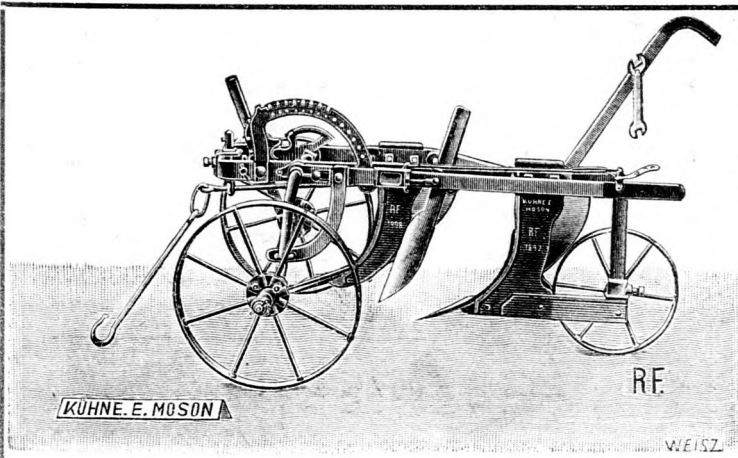

Sertéseket
 sovány és hizott állapotban és legnagyobb napi árakon értékesít.

ÚRL REZSŐ

sertésbizományos
 = BUDAPEST, =
 Bérkocsis-utca 12.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban Budapest, Üllői-ut 25.

Uj! „Econom“ műtrágyaszórók
 Burgonyamivelő eszközök
 Laass-féle répakapáló-gépek
OSBORNE aratógépek

Főraktár: Budapest, VI., Váci-körut 57a. :: Fiókraktár: Temesvár, Gazdaudvar.

KÜHNE E. hazánk legrégebbi mezőgazd. gépgyárában **MOSONBAN**

elismert gondos kivitelben készülnek:

Egy- és többvasu aczélekék
Rét- és szántó föld-boronák
Mélyítő és porhanyító eszközök
 a tavaszi szántás helyettesítésére.

„MOSONI DRILL“ sorvetőgépek

KÜHNE E. MOSON BUDAPEST

1905. évi forgalom : 25,000 zsák

Felhívjuk a t. c. gazdaközönség figyelmét
a budapesti

gyapju-aukcziókra

melyek minden év folyamán
két sorozatban tartatnak meg.

Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat
Budapest Dunaparti teherpályaudvar“ czimzett gyapju-
küldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes
díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban rés-
zesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű fel-
világosítással szolgál:

Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. S TÁRSA

Budapest, V. ker., Erzsébet-tér 13. szám.

Alfa-Separator Részv.-Társaság

BUDAPESTEN

VI., ker., LOMB-UTCZA II. szám. ☞

Tejgazdasági gépgyár

Tejgazdasági eszközök és gépek gyártása.

Tejszövetkezetek és telepek berendezése.

Arjegyzékek, tervek és költségvetések díjmentesen.

Alfa Laval Separatoraival
eddig több mint 770 első
díjat nyertek. — Évi gyártás
körülbelül 85000 darab.

Több mint 500,000 Alfa Laval
Separator az egész világon.

Gazdak Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám, II. em.

Alakult 1900.	Biztosítási alap:	Alakult 1900.
Alapítványok a kormány hozzájárulásával	-----	1.933,240 — kor.
Tartalékok	-----	601,263,93 kor.
	Összesen	2.554.503,93 kor.

1901. évi fölösleg	-----	90,349. — kor.
1902. évi fölösleg	-----	69,782.26 kor.
1903. évi fölösleg	-----	109,331.73 kor.
1904. évi fölösleg	-----	72,438.28 kor.
1905. évi fölösleg	-----	61,730.60 kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyancsak az
ember életére, különféle módok szerint.

Az üzlet-eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek
és az 1901. évi üzletfeleslegb. úgy a tűz-, mint a jégkár ellen biztosítva
volt tagok 4 százalékos díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzletfeleslege költségvetéssel határozattal tartalékba he-
lyeztetett. Az 1903. évben a jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatéri-
tést kaptak. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2—3%-os
díjvisszatérítést és részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítot-
tak, kik 5—10 évre adják fel biztosításukat 5% engedményben részesül-
tek. Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők
közvetítésével. Nyomatványokkal és felvilágosításokkal minden irányban
szélességgel szolgál az igazgatóság.

KURCZ LIPÓT ÉS TÁRSA

photocinkografiai műintézete

Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 13.

KÉSZIT: mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

CLICHÉKET

Chemigrafia, chromotypia, photo-(auto)-typia, fametszet stb.
utján. Térképek, tervezetek, alaprajzok photolithogra-
fiailag legszebben, legolcsóbban sokszorosíthatnak.

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltetnek.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Strassfurti kainitot,

Strassfurti kálitrágyasót 40% káli

tartalommal, továbbá

mindennemű egyéb

Műtrágyafélét,

Rézgáliczot (98—99%) elismert kitünő

szállít a

„Hungária” műtrágya, kénsav- és vegyi-ipar
részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.